

[A. C. D. Petersen.]

at være afhængigt af den enkelte Mands personlige Kvalifikationer, om denne Laan-givning bliver til Gavn eller udelukkende bliver til Skade — naar jeg siger, at den udelukkende kan blive til Skade, er det naturligvis set paa Baggrund af, at hvis ikke den kan hjælpe den enkelte Mand, bliver det til Skade for alle Landets Skatteydere, idet man saa øser Statens Penge ud til Unytte. Fra konservativ Side havde vi ønsket, at Kommunerne Indsats i denne Sag var blevet noget stærkere, end den er blevet efter Affattelsen ved anden Behandling. Vi havde ønsket, at Kommunerne ligesom ved Statens Laanvirksomhed til Boligbyggeriet skulde paatage sig en direkte Kautionsforpligtelse, saa det ikke alene var de Mænd, som vedkommende Akkordlaansøger kunde skaffe til Veje, som skulde kautionere, men tillige Kommunalbestyrelsen, der jo gennem sin Virksomhed som Skattemyndighed maa have et indgaaende Kendskab til, hvorledes den paagældende Laansøgers Økonomi har været ført gennem Aarene. Jeg beklager i høj Grad, at dette, som maatte være en betydningsfuld Garanti for, at Statens Penge ikke blev udgivet til Unytte, ikke er medtaget, eller rettere, at der ikke var Mulighed for at skaffe Ørenlyd for dette det første Ændringsforslag, jeg forelagde i Udvalget.

Tillige stemte man det Ændringsforslag ud, som man fra vor Side førte frem til Afstemning, om, at Staten ikke gennem Laan maatte finansiere Akkorder med sig selv; og jeg udtalte min store Betænkelighed overfor en Lovgivning paa dette Omraade, naar man ikke tog Afstand herfra. Jeg udtalte paa mit Partis Vegne, at vi saa saa megen Værdi i dette Ændringsforslag, at vi maatte nære stor Betænkelighed ved overhovedet at stemme for Lovforslaget, naar dette kom frem ved tredje Behandling uden denne Bestemmelse.

Lovforslaget foreligger nu her saaledes, som det blev udtalt af det ærede Medlem Hr. Olufson, at Statens Laanvirksomhed kommer til at betyde, at der tilbage bliver staaende en Gældsforpligtelse af som Regel 105 pCt. af de samlede Aktivers Værdi. Hvis vi nu havde det Syn paa den herskende Landbrugskrise, at det maatte an-

ses for nogenlunde sandsynligt, at naar en Landmand under denne Landbrugskrise fik sine Gældsforpligtelser nedskrevet til 105 pCt. af de samlede Aktivers Værdi, som det praktisk talt i Regelen vil blive, vilde han have nogen Mulighed for at klare sig ud af Krisen — ja, saa kunde vi maaske have ladet os bevæge til at gaa med, selv efter at de Ønsker, vi har fremsat, ikke var taget til Følge. Men da vi har det Syn paa Landbrugskrisen, at det i Praksis vil være en Umulighed for 99 pCt. af danske Landbrugere at klare en saadan Opgave — det danske Landbrug har selv i sine økonomisk bedste Tider meget sjældent kunnet forrente, hvad Ejendom og Aktiver i det hele taget var værd; endnu mindre vil det kunne gøres i en Landbrugskrisetid —, saa maa vi mene, at disse Penge, som her udlaanes, vil komme til at hvile som en Byrde paa de øvrige Skatteydere. Og da det fra vor Side og mange andre Sider i det høje Ting ofte har været paatalt, at de danske Skatteydere allerede har tilstrækkeligt at bære paa i Forvejen, anser vi det for uforsvarligt at paalægge dem større Byrder. Vi mener saaledes ikke, at Hjælpen er særlig nærliggende, selv om denne Lov praktiseres, og vi er bange for, at der gennem denne Lovgivning skabes et Præcedens, som kan betyde en uhyre økonomisk Fare for hele vort Samfund i Fremtiden.

Jeg skal gentage, hvad jeg sagde ved den første Behandling, at naar disse 10 Mil. Kr. er forbrugt, f. Eks. i Løbet af den Sommer, der stunder til, hvor Rigsdagen ikke er inde, mon saa ikke den højtærede Minister og de nuværende Forslagsstillere, naar Rigsdagen atter samles, vil stille Forslag om atter at faa 10 Mill. Kr. til Raadighed — for der skal nok til den Tid, hvis Landbrugskrisen løber videre, være tilstrækkeligt Rum for Anbringelsen af endnu 10 Mill. Kr. Men hvornaar vil man saa høre op med en saadan Lovgivning? Hvis Landbrugskrisen skrider fremad, vil den ene efter den anden komme i samme Situation som de, der nu skal have Laan.

Ud fra disse Betragtninger anser vi denne Lovgivning for skadelig og for farlig i sine Konsekvenser. Jeg skal derfor anbefale ærede Medlemmer at tage dette op til Overvejelse og stemme imod Lovforslaget nu ved tredje Behandling.